

Reactie internetconsultatie wetswijziging meldplicht ernstige veiligheidsincidenten

Kinderopvang is een vak. Een vak met een groot maatschappelijk belang voor nu en in de toekomst. Kinderopvangorganisaties hebben een aanzienlijke rol in het leven van het opgroeiende kind en het gezin waarin het kind opgroeit; we nemen ons vak dan ook zeer serieus. Wij vinden het belangrijk dat een kind opgroeit in een veilige omgeving waar het tegelijkertijd de ruimte krijgt om te ontdekken en leert risico's in te schatten.

Niet alleen het kind leert van zijn/haar ervaringen: onze organisatie leert ook van haar ervaringen. Stichting Humankind registreert intern haar voorgekomen incidenten met het doel onderling te leren van ervaringen. Onze incidentenregistratie biedt ons stuurinformatie met betrekking tot het signaleren van trends, bijstellen van beleid en geeft richting aan organisatiekeuzes met betrekking tot het investeren in het verbeteren van de veiligheid.

De wetswijziging voor het invoeren van de meldplicht voor ernstige incidenten is een begrijpelijke en logische keuze en onderschrijven wij van harte.

We geven echter graag onze feedback op de uitwerking zoals deze in de MVT beschreven is.

- 1) Uit paragraaf 1.3 wordt duidelijk dat er *'behoefte is aan meer zicht op ernstige incidenten en de mogelijke oorzaken zodat ouders, toezichthouders en beleidsmakers hiervan kunnen leren'*. Deze behoefte komt volledig overeen met de behoefte die Humankind intern heeft. Echter: in de verdere tekst van dezelfde alinea wordt geschreven over de mogelijkheid dat de toezichthouder *'indien nodig kan handelen wanneer zich een ernstig incident heeft voorgedaan'*. In andere tekstdelen staat:
 - *'De toezichthouder kan aan de hand van deze informatie een afweging maken of zij direct moet handelen'*(2.2)
 - *'Het is aan de toezichthouder, eventueel in overleg met de gemeente, om te bepalen wat er na een melding nodig is en op welke termijn'*(2.4).
 - *'De toezichthouder moet wel in staat worden gesteld om tijdig de situatie te kunnen beoordelen'*. (2.5)
 - In paragraaf 5.2 staat zelfs *'De toezichthouder zal een afweging maken of er tijdig is gemeld of dat er nalatig is gehandeld'*.

De oorspronkelijke bedoeling om *'meer zicht te hebben op ernstige incidenten om ervan te kunnen leren'*, resulteert blijkbaar in een situatie waarbij de kinderopvanghouder mogelijk bestraft wordt door de toezichthouder. De bedoeling inzicht te verkrijgen en te leren van incidenten wordt overschaduwed door termen die een wantrouwend en soms zelfs dreigend karakter hebben. Dat bevordert geenszins de lerende basishouding waar de wetswijziging op gebaseerd is.

- 2) Het is door de formulering van de tekst onduidelijk welke bevoegdheden de toezichthouder heeft: welke *'handeling'* mogen zij uitvoeren als er een ernstig incident heeft voorgedaan? Wat houdt dat handelen in: kan de GGD sancties opleggen? Op basis van welke gronden? En hoe kan een kinderopvanghouder zich verweren? De formulering zoals deze nu is leidt tot meer vragen over de exacte uitwerking. Nogmaals het resultaat (hoofdstuk 7) van de

wetswijziging zou moeten zijn om *'een jaarlijks overzicht van het aantal incidenten en mogelijke oorzaken'* te vergaren zodat *'met de opgehaalde informatie trends in kaart worden gebracht'*. De genoemde handelingen van de GGD zijn niet gekoppeld aan de bedoeling van de wetswijziging.

- 3) Op het moment dat zich een ernstig incident voordoet, licht men de hulpdiensten in: politie, ambulance, brandweer. Zij nemen de regie over het incident. In het MvT wordt voorgesteld dat de houder binnen 24 uur de toezichthouder informeert. Hoe verhoudt de rol van de toezichthouder zich tot de rol van de hulpdiensten? Een alternatieve optie is dat de hulpdiensten de toezichthouder informeert. Daarmee zal de informatie wellicht zelfs objectiever worden. Indien de intentie is om *'het gesprek aan te gaan'* en *'te leren van incidenten'* dan is het wenselijk om de termijn waarbinnen gemeld moet worden te verlengen van 24 uur naar 5 werkdagen. Dit stelt de houder beter in staat om het incident zorgvuldig af te handelen met de direct betrokkenen en krijgt de meldplicht een evaluerend karakter dat passender is bij de intentie van de wetswijziging.
- 4) Wijze van melden: Humankind pleit ervoor om een systeem te ontwikkelen waar de meldingen eenduidig geregistreerd worden. Dit draagt bij aan de doelstelling informatie te verzamelen en trends te signaleren. Door een eenduidig systeem te hanteren voor alle GGD regio's zijn de cijfers goed te vergelijken en wordt voorkomen dat er interpretatieverschillen ontstaan. Dit komt de objectiviteit van de inventarisatie ten goede. Het spreekt voor zich dat het meldingssysteem makkelijk bruikbaar is voor de houder zodat de drempel om te melden verlaagd wordt en er geen onnodige extra regeldruk gecreëerd wordt.
- 5) Er wordt in de MvT een inschatting gemaakt van de benodigde tijd voor het melden en alle daaropvolgende activiteiten voor de houder. Hoewel we er van uit gaan dat ernstige incidenten zelden voorkomen, leert de ervaring ons dat als er een incident plaats vindt, er veel meer tijd wordt besteed aan de afhandeling dan dat ingeschat wordt in de tekst. Dit is het gevolg van de intrinsieke behoefte van de sector om zorgvuldig te werken en ook bij de afhandeling van een nare gebeurtenis kwalitatief zo goed mogelijk werk te verrichten.
- 6) In paragraaf 5.2 staat: *'Het gaat er uiteindelijk om dat de melding bijdraagt aan de kwaliteit en veiligheid van de kinderopvang'*. Humankind betreurt het dat het zich voordoen van een ernstig incident insinueert dat er sprake is van een gebrek aan kwaliteit. Immers: een incident kan ook veroorzaakt worden door externe omstandigheden waar een kinderopvanghouder geen invloed op heeft. Er is geen absoluut verband tussen kwaliteit en het zich voordoen van een incident.

Alle bovengenoemde feedback overwegend concludeert Humankind dat de intentie van de wetswijziging een positieve impact heeft op de professionalisering van de sector. Daar staat Humankind volledig achter. Om van de juiste intentie naar een passende uitvoering te komen adviseert Humankind om een aantal essentiële aanpassingen te doen in de MvT zodat de intentie volledig tot haar recht komt en de wetswijziging daadwerkelijk leidt tot een succesvolle verbetering.

Namens Humankind,
Marijke Koekoek
Manager Pedagogiek en Kwaliteit